

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštinal predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393
3 Din Ljubljana, 9. novembra 1933
 Naročnina za četrto leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja
Štev. 45. Leto V

Palestina gori!

Dva naroda v boji za zemljo in pravico - in angleške skebi

Že 1300 let imajo Arabci Palestino v svojih rokah in šele pred dobrimi petdesetimi leti so se Židje začeli spet naseljevati v deželi, v kateri vidijo že od nekdaj svojo pravo domovino. Okoli 70 % celotnega prebivalstva Palestine je Arabcev in le 19 % Židov. Če to povemo, bomo laže razumeli sedanje dogodke v Jutrovi deželi.

Povod za arabski upor je bil velikanski dotok Židov v najnovejšem času in njihovo stremljenje, da bi si tu, v pradomovini svojega rodu, ustvarili nacionalno državo. Prvi priseljenci pre' petdesetimi leti so bili iz večine židovski begunci iz vzhodne Evrope, med tem ko so zapadnoevropski in ameriški Židje podpirali cionistično gibanje le teoretsko in z denarjem. Pred svetovno vojno so našli v Palestini kakih 100.000 židovskih priseljencev in čeprav so že začeli deželo gospodarsko izkoriščati, se tedaj še ni moglo govoriti o židovski državi.

Anglija priseljevanja v Palestino ni ovirala. Takrat tej deželici še ni pripisovala posebnega pomena, in še leta 1917 je v znameniti Balfourjevi deklaraciji izrazila »simpatije« za ustanovitev židovske nacionalne države v Palestini — v zahvalo za podporo, ki so jo Židje izkazali Angliji, ko so propagirali vstop Amerike v vojno. Ta deklaracija je pozneje postala podlaga za mandat Zveze narodov nad Palestino. Toda kmalu je Anglija spoznala nevarnost, ki ji tu grozi. Balfourjeva deklaracija je bila tako nedoločna, da niso mogli Arabci v njej videti nikakega ogražanja svojih starih pravic, po drugi strani so

pa Židje brali v njej obljubo, da si bodo smeli napraviti iz Palestine lastno nacionalno državo. Naposled se je Anglija zatekla k svoji stari taktiki: pustila je, da so dogodki šli svojo pot, zanašaje se, da se bosta oba naroda naveličala preprirov in se sporazumela — v angleško korist!

Račun brez krčmarja! Arabci niso Indija in Palestina je majhna država. Boj med Arabci in Židi se vrši na zemlji, ki meri komaj 26.000 kvadratnih kilometrov, nekaj malega več kakor Slovenija — boj za zemljo in za gospodarski obstoj, pa tudi boj za nadvlado enega plemena nad drugim.

Arabci se čutijo prizadete v svojem nacionalnem čutu, ker je v zadnjih desetih letih — ne všteti letošnjega! — židovsko priseljevanje tako zelo naraslo, da se je židovsko prebivalstvo pomnožilo za dobrih sto od-

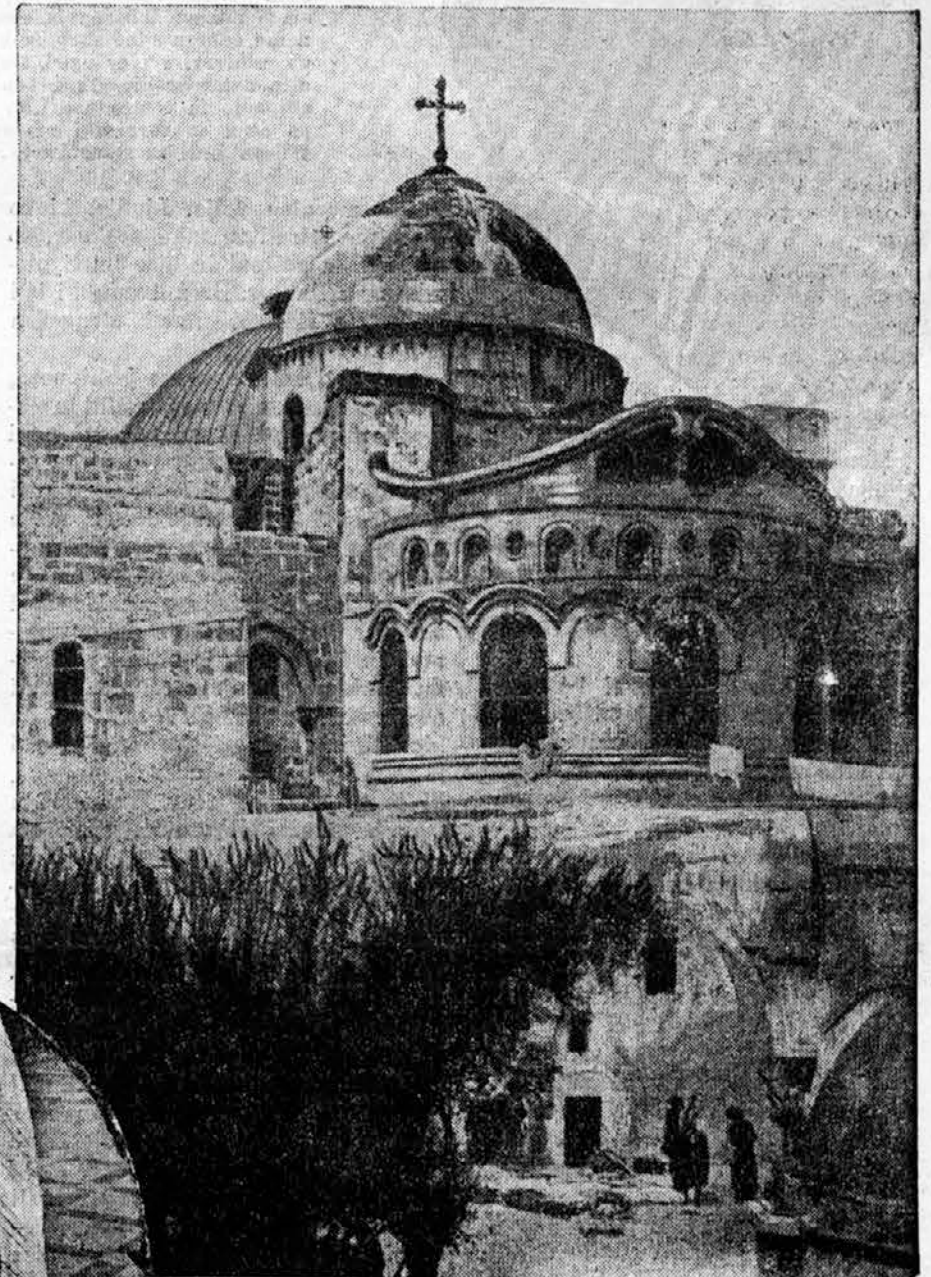
Zibelka treh verstev in hkratu središče modernega Jeruzalema

Na levi:
Središče sveta

pravijo, da je na točki, kjer stoji v stari jeruzalemski križarski cerkvi ta kamenita čaša z zemeljsko oblo

stotkov. Arabci bi hoteli, da se to priseljevanje zavre, posebno jih pa bode, da Židje kupujejo čedalje več zemlje. Tako je že skoraj večji del rodovitnega obrežnega predela v židovskih rokah. Tu so si Židje, ki imajo velik gospodarski in trgovski dar, že izgradili trdne postojanke. Židovstvo vsega sveta je kolonizacijska stremjenja Židov na vse načine podpiralo in žrtvovalo v ta namen samo zadnja leta najmanj tri milijarde dinarjev. Danes imajo že svojih tri tisoč dobro urejenih kmetij, ki jim primitivno arabsko poljedelstvo niti od daleč ne more konkurirati. Največ pridelujejo pomaranč, pa tudi grozdja, ki lahko tekmuje celo z grozdem iz južnoevropskih dežel.

Okoli enajst milijard dinarjev je stalo, da so se nova palestinska mesta modernizirala, higijenizirala in preuredila v skladu z današnjim mo-

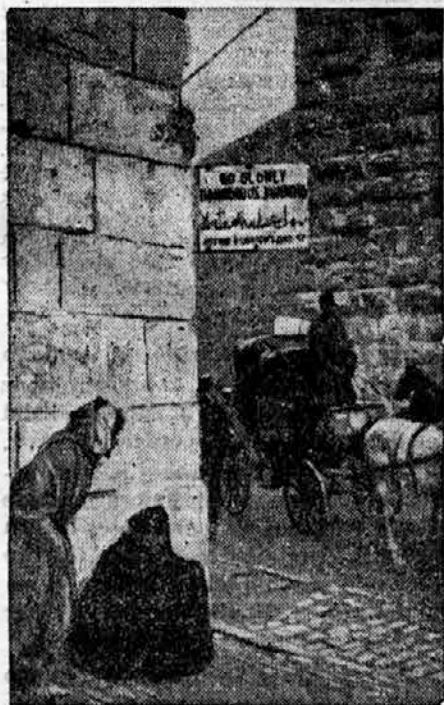

dernim življenjem. Tako so zrastle mesta Telaviv, Haifa in Jaffa — vstrie z njimi pa neštete naselbine na deželi, ki predstavljajo v zvezi s poljedelstvom za to zgodovinsko deželo čisto novo obliko naseljevanja.

Razumljivo je, da je že takoj ob za-

četku priseljevanja prišlo do trenja. Veliko vlogo je pri tem seveda igralo versko gibanje. Nasprotstva so sicer stopila nekoliko v ozadje, ko je gospodarska kriza zajela tudi Palestino, ker Arabci niso imeli več toliko povoda, da bi Židom zavidali njihovo blagostanje. Toda popolnoma niso nikoli izginila in so se pred dvema letoma pokazala spet v vsej ostrosti. Takrat je prišlo do krvave vstaje, ki so jo morali Angleži z vojaštvom zadušiti. Revolte v najnovejšem času so pa posledica ogorčenja, ki ga je zbudilo med Arabci priseljevanje Židov iz Nemčije.

Se nadaljuje na 8. strani

V Jeruzalemu govore tri jezike, zato morajo biti vsi prometni predpisi v angleščini, arabščini in hebrejščini (na levi)

Dva markantna arabska tipa, kakršne vidiš na vseh vogalih in pred svetišči

Imaš voljo ali je nimaš?

Način hipnoze in zločini v njej

Piše dr. K. Heller

Cela vrsta znanstvenikov proučuje slučaj znanega okultista Williama Wilsona iz Londona. Ta mož je sporočil posebnemu odboru silno skeptičnih učenjakov, da bo določenega dne ob osmi uri zvečer umrl. Dejal je, da bo njegova smrt posledica avtosugestije. Točno ob določeni uri so se zbrali učeni gospodje in strogo nadzirali potek eksperimenta. Dve minuti po osmi so zdravniki ugotovili, da je sicer ko dren zdravi Wilson umrl za srčno kapjo...

lastna moralna volja. Ljudje, ki so jih hipnotizirali za take poskuse, so bili docela pošteni in niso imeli nizkotnih instinktov. Brez dvoma bi isti poskusi z zločinci imeli drugačen uspeh.

V dokaz, kako nevarna je hipnoza, torej moč, nekomu voljo vsiliti in slabost, voljo izgubiti, naj povemo neki primer, ki se je zgodil v začetku tega stoletja na Angleškem. — Slavni ameriški hipnotizer je kazal svoje umetniške. Medij mu je bilo prekrasno mlado dekle. Nekega večera je pa skočil med predstavo mlad mož na oder in pričel mlado dekle objemati, poljublja in jo klicati po imenu. Dekle se je jelo osuplo ozirati okoli sebe. Mladi mož je zahteval, da hipnotizerja pri priči zapro. Spoznal je v mladem dekletu svojo nevesto, ki je pred nekaj tedni brez sledu izginila. Skoraj leto dni se je morala zdraviti v sanatoriju, da se je otresla hipnotizerjevega vpliva in dobila nazaj svoj stari spomin.

Pred šestimi leti se je zgodilo v Berlinu nekaj še bolj nezasižanega, skoraj neverjetnega. Neki lažni znanstvenik, doktor filozofije je sugeriral sinu in dediču nekega bogatina, da je popolnoma slep. Revez odsihmal res ni več ničesar videl. Hipnotizer pa je to brezupno stanje svoje žrtve izrabljal v izsiljevalne namene. Zgolj slučajno je neki zdravnik odgonetil ta medicinski zločin in se je mesece in mesece trudil, da je mladeniča ozdravil tega vsiljenega in strašnega trpljenja.

Na splošno so pa zločini v hipnozi

le redki in še tisti, ki jih tako označujejo, so zvečine namišljeni z namenom, da bi sodišče zločinca mileje sodilo. Državno pravdnštvo v Berlinu pozna iz petdesetletne prakse le tri primere zločinov v hipnozi, ki so točno in zanesljivo dokazani. Zdi se pa, da je vsiljevanje lastne misli in volje tujemu človeku proti volji že samo na sebi zločin.

Kako neki se da doseči hipnotično stanje? Najčesče se uporablja besedna hipnoza. Hipnotično stanje se doseže z monotonim ponavljanjem preprostih stavkov. Drugi način je tak, da hipnotizer gladi medija po čelu, očeh in životu, časih tudi v zvezi z besedno hipnozo. Tudi s polno optično, akustično ali miselno koncentracijo (zbranostjo) se da doseči hipnotično stanje. Največ se ta način uporablja za avtohipnozo.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrh vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Samostan molka

Povest treh ljudi

Menda je že večina naših čitateljev videla hipnotiziranega človeka. Če ne drugje, morda vsaj na sejmu, v cirkusu ali varijeteju. Navadno prično ti umetniki tako: »Trudni ste, zelo ste trudni — kaj ne, da so vam trepalnice težke ko svinec — zaspati morate!«

Časih ste morda videli kakšnega zabavnega družbenika, ki je počel slične stvari v prijateljski družbi. Navadno ste se od srca nasmejali smešnim domislekom. Torej vsekako zabavna stvar...

Cisto drugačna je pa zadeva, če se spomnimo nekega primera pred leti v Severni Ameriki. Takrat je zabol del najzanesljivejši in najzmožnejši uradnik nekega koncerna brez kakršnegakoli vzroka v pisarni svojega šefa. Krivec ni mogel pri zaslišanju navesti niti najmanjšega vzroka ali povoda za svoje krvavo dejanje. Živčevje mu je popolnoma odreklo; morali so ga oddati v sanatorij. Po dolgem opazovanju in preiskovanju so dognali, da je krivca hipnotiziral njegov prednik v pisarni, ki ga je vodja koncerna zaradi raznih nepravilnosti odpustil iz službe. Na pol zares, na pol za šalo je takrat na neki hipnotični družabni zabavi zapovedal odpuščen uradnik svojemu nasledniku, naj tega in tega dne dopoldne — tri mesece kasneje — zabode med delom svojega šefa. To je značilen primer posthipnotične sugestije. Ko se hipnotizirana oseba zbudi iz hipnotičnega spanja, utegne živeti popolnoma normalno, dokler lepega dne ne izvrši dejanja, ki ji je bilo v hipnotičnem stanju zaukazano. Zgodi se pa tudi, da v trenutku izvršitve spet zapade v hipnotično stanje.

Po dolgotrajnem znanstvenem raziskovanju se je posrečilo v neštetih primerih dokazati, da je sicer ljudem s šibko voljo lahko vsiliti tujo voljo, toda tudi pri tem čez neko mejo ne gre. Odlični zdravniki in hipnotizerji so že često skušali hipnotiziranemu mediju ukazati, naj s samokresom ubije človeka v sosedni sobi. Doslledno je medij mehanično korakal v sosedni prostor, se približal obsojeni osebi, dvignil samokres, toda v odločilnem hipu je zagnal z gnusom in ves prestrašen orožje na tla. (Seveda ni treba pripomniti, da je bil samokres prazen.) Ta primer nam kaže, da je nekaj hipov pred zapovedanim umorom zmagala v človeku

Severno od Aoste zro iz strme višine mrzli, sivi zidovi v dolino. Samostan molka, kraj mrtvaškega pokoja. In vendar bijejo za temi mrzlimi sivimi zidovi srca, živa človeška srca. Zaprta pred svetom in njihovimi radostmi. Kdo se je zatekel sem? Asketi, obupanci, in ljudje, ki so zagrešili take hude reči, da niso več našli drugega izhoda kakor to nemo pokoro sredi mrtvih zidov.

Aleks, Medard in Jakob se ne družijo z drugimi menihi. Drug drugega ne poznajo iz prejšnjega svobodnega življenja. In vendar: kakor bi bile med njihovimi usodami spletene skrivnostne niti, jih nepremagljiva notranja sila spravlja zmerom skup: Aleksa, starega, belolasega Rusa; Medarda, Parižana z ozkim, lepim obrazom in nemirnimi očmi, in Jakoba, plavolasega Nemca s plahim nastopom.

Zdaj so spet skup in nemo srepé drug v drugega. Pomladno solnce je

otajalo sneg na okoliških gorah. Spodaj v dolini že vse zeleni in cvete. Nebo je pravljico sinje in v slehernem bitju utripa hitreje srce. Hotelo bi govoriti, kričati, zaupati se vsemu svetu! Toda preden se še usta odpro, se trije menihi spomnijo: molk so zaobljubili! Za vse življenje!

Solnce je minilo. Spet je napačila zima in huda bolezen je obiskala dolino. Tudi v samostanu je kosila na debelo. Grob se je vrstil za grobom.

Prior ni nobenega svojih menihov poznal po imenu ne po rodu. Sele kadar je umrl, je moral odpreti zapечатena pisma ali jih pa poslati na določene naslove. Tako se je zgodilo, da je dobil Monsieur Lepin, pariški policijski prefekt, tri pismene izpovedi hkratu. V prvem teh zapečatenih pisem je bral:

»... Zbežal sem iz sveta, ker nisem maral, da bi prišel umor pred pariško poroto in uničil sloves ugledne rodbine.

Jakost, trajanje in vrsta hipnoze so odvisne od sugestivne moči hipnotizerja, od sprejemljivosti medija in od njegove šibke volje, pravilneje, od spolnitve vseh teh pogojev obeh strank. Sprejemljivost, torej v odstotkih označeno število oseb, ki se morejo hipnotizirati, znanstveniki prav različno presojajo. Nekateri trde, da se da samo 10 odstotkov, drugi 98 odstotkov vseh ljudi hipnotizirati. Duševno zaostalih in duševno bolnih ljudi in otrok do sedmega leta skoraj nikoli ni moči hipnotizirati. Tudi domneva, da je najlažje hipnotizirati nervozne in histerične ljudi, ne drži. Vsi oni, ki so prepričani, da jih ne more nihče hipnotizirati in ki vso svojo energijo in miselnost v to koncentrirajo, so pa zvečine nesprejemljivi za vpliv hipnotizerjev. *

Milijoni kač za naše dame

Nekoč so pobijali cele jate ptičev, ker so njihovo perje potrebovale dame za okras na klobukih, zdaj pa morajo verjeti kače, da so od božje previdnosti izbrane, da služijo preblagorodnemu ženskem spolu. Kajti naše dame ne morejo več živeti brez čevljev iz kačjega usnja. Neki londonski list ceni število kač, ki so žrtvovale (prostovoljno seveda ne) svoje življenje za novodobno žensko modo, na enajst milijonov. V britski Indiji je na delu tri tisoč mož, ki pobijajo kače kar na debelo, v Braziliji in nizozemski Indiji po dva tisoč, v Indo-Kini pa tisoč mož. V preteklem letu so dobili samo iz britske Indije štiri milijone kačjih kož, ki so jih meseca maja pripeljali na devetnajstih ladjah v London. Na Angleškem prodajo vsako leto več ko štirideset milijonov čevljev iz kačje kože. Trideset odstotkov čevljev, ki jih prodajo na Angleškem, je izdelanih v celoti iz kačje kože, pet in trideset na polovico, ostali so pa delno obšiti in pošiti s kačjo kožo. Naj le še kdo reče, da ženske niso krvoločne in brez srca... *

Poravnajte naročnino!

Leta 1902 sem bil poslaniški tajnik v Parizu; mlad, eleganten in — lahko miseln. 19. januarja sem se na neki maskaradi v 'Moulin-Rougeu' seznanil s prekrasno žensko. Večerjala sva potem v separeju hotela 'Excelsiorja'. Še zmerom v maskah, ker je ona na noben način ni hotela odložiti. Tedaj so se pa odprla vrata in noter je planil dostojanstven starejši gospod. Nisem si utegnil zapomniti njegovega obraza, zakaj moja spremjevalka je bliskovito potegnila majhen revolver. Tujec in jaz sva ji ga hotela izviti. Zdajci je počil strel. Strahovit krik mi je odjeknil v ušesih. Luči so ugasnile, in nekaj sekund nato sem že obupno bežal po ulici; saj sem le predobro vedel, da sem v trenutku, ko je počil strel, jaz objel ročaj malega revolverja. — Viktor Medardín.

Monsieur Lepin je zmajal z glavo in velel prinesiti star, zaprašen akt iz arhiva prefekture. Hlastno je listal po njem. Glej! 19. januarja 1902... Vjemalo se je: pred seboj je imel poročilo o skrivnostnem umoru neznane dame v hotelu »Excelsiorju«. Da, in osumili so tajnika Medardina, ker so ga malo prej videli z neznanko na maskaradi v Moulin-Rougeu, in ker je drugo jutro brez sledu izginil...

Pa glej, tu je še drugo zapečateno

Fino perilo,
priprosto perilo
..ali vselej čisto
je perilo

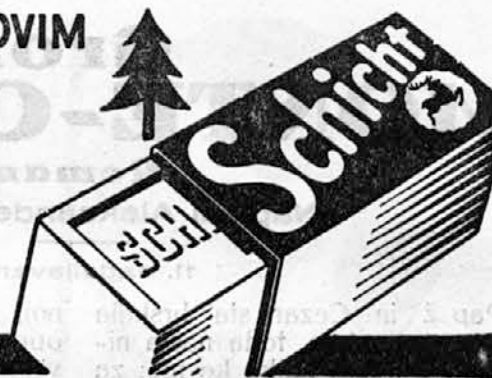
ST.18-33

SCHICHT

TERPENTINOVIM MILOM
PRISTNO SAMO Z ZNAMKO "JELEN"

ZA NAMAKANJE PERILA "ŽENSKA HVALA"

Mamini lasje

Pariz, v oktobru.

Pred dobrim mesecem so se gostje v kopališču Aix-les-Bains zabavali s tole zgodbico:

Mme Mémoire, ki je stanovala s svojim devetletnim sinčkom Henrijem v hotelu »l'Etoile«, je nekega dne kar na vrat na nos odpotovala, čeprav ji še niso potekle počitnice, kakor je bilo videti po vnaprej plačanem računu. Razen tega je pa bilo zelo sumljivo, da si je Mme Mémoire pri odhodu tesno ovila čez lase gost siv pajčolan, dočim je preje zmerom kaj rada hodila razoglava in kazala gostom svoje od narave svetlo plave kodre.

Sele ko je bila Mme Mémoire za deveto goro, so dognali vzrok nje-nega, rekli bi, pobega. Vsakdo, kdor je slišal to nenavadno zgodbo, se je pristrčno nasmejal, nemara še bolj škodoželjno nego pristrčno.

Pravi in edini vzrok — to je treba kar odkrito povedati — je bil Henri Mémoire, nadebudni devetletni sinček plavolase gospe.

Ta dečko je imel, poslušajte in strmite! — strast! Strast, vsekdar in vsepovsod igrati se s škarjami, rezljati in škrtati karkoli mu je pač prišlo v roki. In za to strast so vedeli vsi. Vedeli so pa tudi, da Henri Mémoire nima smisla niti za šolske stvari, niti za Karla Maya. Morje ga je zanimalo prav toliko kakor lanski sneg, vrtiljak mu je bil kar zoprni, jadrnice pa še pogledal ni. Cel in ves je bil prežet samo ene misli: nekoč mora postati največji umetnik v stri-

ženju las in »grajenju« fantastičnih pričesk. To si je vtepel v svojo razkuštrano plavo glavico in konec! Vsi gostje v kopališču so morali biti stalno na oprežu, da jih ta mladi in neugnani lasni umetnik ne zaloti in se poskusi na njih v svojih umetnostih. Nemara je bil prav ta dečko tudi kriv, da je imela Mme Mémoire tako malo družbe, čeprav je bila baje izmed vseh dam v hotelu »l'Etoile« najprikupnejša in duhovita v razgovoru. Tako so mislili vsi, toda vsi so si želeli, da bi bila sama brez predrznega Henrija.

Nekega lepega popoldneva torej, ko so se vsi odrasli zleknil v naslonjačih in se greli na solncu, se je splazil Henri Mémoire po prstih na hotelski vrt in se oziral kakor prežeča zver, kje bi steknil primerno žrtev. Speče in dremajoče goste si je posamič natanko ogledal, končno pa — kar zavriskal je — je našel to, kar je iskal. Koprnečih oči, ki so od strasti temno zažarele, se je splazil tja do ležalnika, v katerem je pokojno počivala njegova zlata mamica. Glava ji je bila v spanju zdrknila na stran.

Henri si je pa dejal: »Vendar bom lahko mamici enkrat napravil veselje in ji pokazal, kaj znam!« Prišel je s svojimi ostrimi škarjami škrtati in že je zarezal v lepe plave lase svoje mamice. Uren je bil pa že tako, da bi ga marsikateri poklicni brivec zavidal. V hipu je dovršil svojo »umetniško« pričesko na materini glavi. Ko je hotel ves navdušen občudovati svojo umetnijo, se mu je

kar nenadoma zazdelo, da je bila mamica s prejšnjo pričesko vse mikavnejša. Zazeblo ga je v dušo in ustrašil se je svojega dejanja. Popihal jo je prav tako neslišno, kakor je bil prišel.

Toda ko se je Mme Mémoire zbudila iz prelepih sanj v resničnost, se je preplašena zdrznila. Vsa je bila pokrita z odrezki svojih lepih las. Brž je poiskala v torbici žepno zrcalce in se pogledala vanj. O groze! Kriknila je in se takoj nato onesvestila. Ostale dame so se v hipu prebudile in stekle revi na pomoč. Toda, čeprav so hotele že zaradi vljudnosti ostati resne, si niso mogle kaj, da ne bi prasnile v škodoželjen grohot; kajti uboga gospa je bila videti kakor strašilo sredi žita. Ko so se malo opomogle in se zavedle mučnega položaja Mme Mémoireje, so polagoma udušile svoj smeh in pričele v zadregi pokašljevati. Oproščale so se pri njej, češ hladen morski zrak jih nekoliko ščegeta v grlu. Gospa Mémoire je pa ponosno vstala, zavrnila njihovo pomilovanje in z dvignjeno glavo odkorakala proti hotelu. Komaj je bila v hiši, se je sunkoma zagnala po stopnicah, v svoji sobi se je pa vrgla na divan in krčevit jok jo je stisnil za vrat.

Ko se je mladi Henri vrnil in našel svojo osramočeno mamico v tako bednem stanju, ga je zablelo do srca. Pokleknil je pred mater in jo na vse načine tolažil. »Mamica, zlata mamica, nikoli več, prav nikoli ne bom več kaj takega napravil!« Po toči pa je, vsi vemo, prekesno zvoniti. Njeni lepi svetli kodri so se valjali po belem pesku na hotelskem vrtu.

Uro kesneje, ne da bi se od koga

poslovala, je izginila lepa Mme Mémoire s svojim dičnim sinkom iz prekrasnega kopališča Aix-les-Bains. Pod sivim pajčolanom je skrivala svojo sramoto, Henri, ta strašni grešnik, je pa stopal za materjo, objokujoč svojo nesrečno umetnost.

Predobca vzgoja

Manchester, v novembru

Neki škotski plemič je prišel v Manchester in se nastanil v majhnem predmestnem hotelu. Ker je bil zelo truden, je šel kmalu spat. V postelji si je prižgal cigareto in utrnil luč. Medtem ko je kadil, mu je pa cigareta padla na preprogo pred posteljo. Počasi se je sklonil na tla, da bi cigareto ugasil. Tedaj je pa nemalo začuden uzrl tujo roko, ki ga je prehitela in cigareto utrnila.

Škotski plemič se je najprej vprašal, ali ni to nemara kakšna nova naprava hotelskega ravnateljstva, ki naj obvaruje predpostelnjake škode. Pa mu je pamet rekla, da se ne bi obneslo, ker bi preveč stalo. In potem se je nenadoma odločil, segel pod posteljo in potegnil izpod nje vlomilca. Brez pomišljanja mu je pripeljal z leve in desne par zaušnic, nato ga je pa izročil policiji.

Pri zaslišanju se je pokazalo, da je bil vlomilec takisto škot, in celo iz dobre rodbine. Doma so ga naučili, kako se mora paziti na hišno opravo. In to mu je tako prešlo v meso in kri, da je nehote iztegnil roko, hoteč obvarovati tujo lastnino škode, in se izdal.

Žrtev dobre vzgoje...

pismo iz Italije! Monsieur Lepin ga je odprl in bral:

»...Nisem naznanil, da je mrtva neznanica v hotelu »Excelsior« moja nad vse ljubljena žena. Ze dolgo sem slutil, da se je — mlada, lepa in življenja lačna, kakor je bila — rada spuščala v takele majhne pustolovščine. 18. januarja sva bila šele prišla iz Petrograda v Pariz, in že 19. sem jo zalotil v hotelu z nekim maskiranim gospodom pri intimitni večerji. Potegnila je revolver. Proti meni? Hotela sva ji ga iztrgati. Zdajci sem imel revolver v roki, in strel jo je zadel v prsi. Tako sem postal njen morilec! Še tisto noč sem se odpeljal, toda v Rusijo se nisem več vrnil. Nepoznan sem stopil v ta samostan molka. — Grof Aleksander Veluga.«

Vznemirjen je odložil Monsieur Lepin pismo. Parbleu, že celih trideset let živita nesrečna moža v krivi veri, da sta morilca! Eden od njiju mora sicer res biti, čeprav samo iz nepredvidnosti.

Še tretje zapečateni pismo? Kdo neki tega piše? Tretje poročilo se je glasil:

»...Saj sem že koj slutil, da mora priti do nesreče. Da sem moral jaz nesrečnej v naglici zamenjati steklenico likerja, ki jo je naročil maskirani parček v separeju, s strašnim podganjim strupom! Kava-

lir sicer še ni bil pil, ona pa prav gotovo. Zato je bila tudi tako bleda, ko je stopil v separe stari gospod. In gotovo se je v silnih bolečinah sama ustrelila. Zakaj za gotovo vem, da se je po kratkem boju polastila revolverja in si ga brez premišljanja namerila na prsi — in že je počil strel. Tako sem se ustrašil, da sem ugasil luči. Vsa v grozi sta gospoda zbežala. Ko je potem prišla policija, sem seveda molčal in dejal, da nič ne vem. Steklenico z nesrečnim strupom sem bil že zdavnaj spravil proč, kozarca poplaknil in vrgel na dvorišče. Pet let sem potem begal po svetu kakor Ahasver. Zdaj sem pa v samostanu, kjer me nihče ne izprašuje. — Jakob Müller, nekdanji natakter v hotelu »Excelsiorju« (Pariz).«

»Strup?« Monsieur Lepin, pariški policijski prefekt, je planil pokoncu in jel hlastno listati v starih aktih, dokler ni našel zapisnika o obdukciji.

Toda niti trohice strupa niso bili takrat odkrili v truplu lepe neznanke. Tako je bil tudi ta tretji mož, natakter Jakob Müller, po nedolžnem zakopal svoje življenje za samostanske zidove!

Lepin je poslal nujno brzojavko na samostan severno od Aoste. Toda dobil je kratek odgovor:

»Treh imen, ki ste jih brzojavili, pri nas ne poznamo.«

— V soboto je prišla Nj. Vel. kraljica Marija v Zagreb in osebno prisostvovala posvetitvi zavetišča za srednješolsko mladino. Vladarico je pozdravilo več ko 10.000 šolskih otrok.

— Prejšnji petek je Francija izgubila tretjega velikega sinu v nekaj dneh, svet pa najznamenitejšega bakteriologa: ravnatelja Pasteurjevega zavoda v Parizu dr. Rouxa. Pokojnik je bil poslednji še živeči Pasteurjev učenec. Njegova največja zasluga je, da je odkril povzročitelja difterije, tako da je potem Nemece Behrings mogel sestaviti cepivo za to nekdanj toli strašno otroško bolezen. — Dr. Roux je učakal 80 let, čeprav je od 40. leta dalje bolehal za jetiko.

— 31. oktobra so zaprli eikaško svetovno razstavo. V pol leta jo je obiskalo 22 milijonov ljudi iz vseh delov sveta.

— V Aixu-en-Provence (Francija) se je končal proces zoper »znanstvenega« morileca Sarreta, ki je ubijal ljudi, da se je polastil njihove zavarovalnine, nato pa trupla v posebni »zastopini« žveplene kisline dobesedno raztopil. Sodišče je Sarreta obsodilo na smrt, njegovi pomočnici sestri Schmidtovi pa na 10 let ječe.

— Šele zdaj se je izvedelo, da so meseca avgusta neke noči gangstri ugrabili filmskega igraleca Charlieja Chaplina in

ga izpustili drugo jutro, ko jim je napisal ček za 20.000 dolarjev (1 milijon Din). Te dni so v Los Angelesu prijeli enega izmed ugrabiteljev.

— V noči od sobote na nedeljo je sneg pobelil Ljubljano in okolico, pa tudi druge kraje v Sloveniji.

— Naročniki električnega toka v Čačku (Srbija) so si po dvomesečni stavki spet začeli svetiti z elektriko. Kakor znano, so stopili v stavko zaradi previsokih cen tamkajšnje elektrarne.

— Novomeško sodišče je v procesu zaradi umora Amalije Malijeve obsodilo Andreja Malija na smrt, Antona Malija na 20 let, Malijevo ljubico Marijo Golmajerjevo pa na 8 let ječe.

— Češki fakir Zenkl se je dal za stavko prepeljati po železnici v Prago v neprodušno zaprtem zaboju, na katerega je fakirjev pomagač napisal »Porcelan«. Po 7 urni vožnji so zaboj v Pragi odprli in fakir se je kmalu zavedel. Policija je fakirjevega pomagača kaznovala z denarno globo, ker je zaboj krivo deklariral.

— V tekmovalstvu za nogometno prvenstvo Jugoslavije sta obe Slaviji zmagali, sarajevska nad Concordio (v Zagrebu!) 3:1, osiješka nad Jugoslavijo (v Beogradu!) 1:0. Hašk je pa v Novem Sadu potolkel Vojvodino 3:2. Zaradi sarajevske zmage je Primorje padlo s 7. na 9. mesto in je v nevarnosti, da pade iz lige, če v 3 tekmah, ki jih bo še igralo, ne reši vsaj 1 točke. Vojvodina in osiješka Slavija sta pa že izpadli.

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisał Aleksander Dumas

11. nadaljevanje.

Pap-ž in Cezar sta brskala in vse premetala, toda našla ništa nič, ali vsaj toliko ko nič: za par tisočev tolarjev zlatnine in srebrnine. Toda nečak je bil, ko se je pred hišo sesedel, utegnil še krikniti svoji ženi: »Išči med stričevimi papirji; tam je nekje oporoka!»

Sorodniki so iskali morda še vneteje od visokih dedičev, a zaman. K zapuščini so spadale še dve palači in vila za Palatinom; toda v tisti dobi so imele nepremičnine le majhno vrednost in tako so ti palači in vila ostale sorodnikom, ker so bile preberaške, da bi bile vredne papeževe in Cezarjeve grabežljivosti.

Minili so meseci in leta; Aleksander VI. je umrl zastrupljen po nerodnosti, Cezar, ki so ga ob enem z njim zastrupili, se je pa samo prelevil kakor kača, le da mu je strup pustil na koži maroge, podobne tigrovim. Moral je zbežati iz Rima in so ga v nekem nočnem spopadu ubili.

Po papeževi smrti in izgonu njegovega sina so vsi mislili, da bodo Spadi spet vstali v nekdanjem knežjem sijaju, ki jih je obdajal za dobe kardinala; pa ne. Ostali so siromašni, in neprestano je visela nad njimi ona zlovesča skrivnost. Za to se je raznesla govorica, da je Cezar presleparil svojega zvitega očeta in se za njegovim hrbtom polastil kardinalovega imetja.

»Ali se vam to pripovedovanje,« se z nasmehom prekine Faria, »zdi zelo nezmiselno?«

»O, prijatelj,« vzklikne Dantès, »narobe: tako mi je, kakor bi bral zanimivo kroniko. Samo nadaljujte, prosim vas!«

»Spadi so se revščini počasi privadili. Leta so tekla; nekateri izmed potomcev so se posvetili vojaškemu stanu, drugi diplomaciji, tretji spet cerkvi, nekaj jih je bilo tudi bankirjev; nekateri so obogateli, drugi pa obubožali.

Tako sem prišel do poslednjega iz rodu, do grofa Spade, ki sem mu bil tajnik. Kolikokrat sem ga slišal, ko je tožil, da ni njegovo dostojanstvo v nikakem razmerju z njegovimi dohodki; zato sem mu svetoval, naj naloži tisto malo, kar mu je še ostalo, v rente. Storil je po mojem nasvetu in si podvojil imetje. Znameniti brevir je ostal v rodbini in tako prešel v grofove roke, ter se je kot relikvija zmeraj podedoval od očeta na sina. Knjiga je bila polna čudovitih gotskih slik; zaradi zlata, ki je bila vanj okovana, je pa bila tako težka, da jo je moral ob velikih praznikih zmeraj lakej nositi pred kardinalom.

Ko sem se zagledal sredi toliko papirjev, listin in pergamenov, spravljenih v rodbinskem arhivu in ki so vsi izvirali od zastrupljenega kardinala, sem si dejal, kakor že dvajset tajnikov pred me-

noj, da moram tod nekje najti oporoko. Toda vsa vnetost in vestnost mi nista pomagali: vse moje iskanje je bilo zaman.

Potem je moj pokrovitelj umrl. Svoje rodbinske listine, knjižnico s kakimi pet tisoči zvezkov, in že omenjeni brevir je zapisal meni in zraven še tisoč tolarjev, ki jih je imel v gotovini — pod pogojem, da bom dal vsako leto za zadušnico zanj in da sestavim rodovnik in zgodovino njegove rodbine; to sem tudi vesno izpolnil.

Leta 1807, mesec dni preden so me zaprli in štirinajst dni po grofovi smrti, na dan 25. decembra, sem pač že tisoči pot pregledoval in urejeval rodbinske papirje. Ker je prišla palača v tuje roke, sem se odpravljal, da zapustim Rim in se preselim v Firenco, kamor sem hotel vzeti s seboj knjižnico in oni znameniti brevir. Ves utrujen od prečutih noči sem sam ne vedoč kdaj zadremal. Utgnilo je biti ob treh popoldne. Ko sem se zbudil, je bilo šest in popolnoma tema. Pozvonil sem, da mi prinesejo luč, toda nikogar ni bilo. Tedaj si sklenem sam postreči, vzamem svečo in pogledam, kje bi dobil kak papir, da ga upalim na žerjavici, ki je še tlela v kaminu. Bal sem se, da ne bi v temi uničil kakšne važne listine, ko mi šine v glavo, da sem že večkrat videl v dragocenem brevirju, ki je ležal zraven mene na mizi, star, že porumenel papir, ki so ga očitno že cele rodove hranili kot knjižno znamenje. Tipaje poiščem ta papir, ga zvijem in užgem v kaminu. Toda ko ga je začel lizati ogenj, z grozo zagledam, kako začenjajo vstajati na papirju rumenkaste črke. Ves v strahu papir zmečkam in ogenj udušim ter si prižgem svečo kar v kaminu. Potlej s tresočimi se rokami papir zravnam in vidim, da je popisan s skrivnostno nevidno finto, ki se pokaže šele v ognju; toda dobra tretjina ga je bila že uničena. To je tisti papir, Dantès, ki ste ga davi imeli v rokah. Preberite ga še enkrat, cesar ne bošte razumeli, vam bom pa jaz dopolnil.»

S temi besedami Faria zmago-slavno pomoli Dantèsu papir. To pot jame mladi mož hlastno čitati z rdečkasto finto napisane besede:

»Zdaj pa še tole preberite!« pravi abbé in mu pomoli drugi listič, kjer vrstice takisto niso bile cele. Dantès ga vzame in čita:

je povabil na obed Nje-upnine za kardival, ter mi je in Bentivogliu, ki a Gvidona Spado ga zakopal na kraju, kajamah malega otoka el zlata in dukatov, sredragocenosti. Jaz edini poznam mskih tolarjev in ki ga bo malega vzhodnega zaliva. V jamo n v najbolj oddaljenem kotu t svojemu edinemu in sare Spada.

Faria ga je opazoval z žarečimi očmi.

»Zdaj pa,« mu pravi, ko je Dantès prišel do poslednje vrste, »zdaj pa položite oba kosa drugega k drugemu in sami presodite!«

Dantès stori, kakor mu je abbé velel; oba odlomka sta se skupaj brala takole:

Danes na 25. dan aprila v letu 1498 me... je povabil na obed Njegova Svetost Aleksander VI. Ker slutim, da mu je k... upnine za kardinalski klobuk premalo in da bi rad še za menoj podedo... val, ter mi je zato namenil isto usodo kakor kardinaloma Caprari... in Bentivogliu, ki sta umrla od zastrupljenja, imenujem svojega nečaka... a Gvidona Spado za dediča vsega svojega premoženja, ki sem... ga zakopal na kraju, katerega pozna, ker je bil z menoj tam, namreč v... jamah malega otoka Monte-Crista, kjer bo našel vse, kar sem im... el zlata in dukatov, srebrnine, draguljev, demantov in drugih... dragocenosti. Jaz edini poznam ta zaklad, ki znaša okoli dveh milijonov ri... mskih tolarjev in ki ga bo našel, če vzdigne dvajseto skalo, šteto od... malega vzhodnega zaliva. V jamo držita dva vhoda, zaklad je pa spravlje... n v najbolj oddaljenem kotu drugega vhoda; in ta zaklad zapišem njemu ko... t svojemu edinemu in pravnemu dediču, v popolno last.
Na dan 25. aprila 1498

Ce... sare Spada.

»Nu, ali zdaj vendarle razumete?« vpraša Faria.

»Da, tisočkrat da! Le kdo je to tako umno izpopolnil v celoto?«

»Jaz! Iz nezgorelega odlomka sem ugenil ostalo; meril sem vrstice in vstavljaj besede, ki so utegnile ustrezati pravi dolžini uničenih vrstic in njihovemu zmislu.«

»In kaj ste storili, ko ste mislili, da ste stvar razvozlati?«

»Odpotoval sem in vzel s seboj začetek svojega velikega dela o zedinjeni Italiji. Toda odkar se je Napoleonu rodil sin, je vrgel svoje prejšnje načrte o veliki združeni Italiji med staro šaro; zdaj mu je šlo v račun, da je Italija razdeljena in razkosana. Njegova policija me je vzela na piko; ko sem tako nepričakovano zapustil Rim, so mislili, Bog ve kaj pripravljam, in so me kratkoma aretirali. — Nu, prijatelj,« se Faria obrne k Dantèsu in mu z očetovsko dobrohotnostjo pogleda v oči, »zdaj veste prav toliko kakor jaz. Če se kdaj zgodi, da bova lahko skupaj zbežala, bo

pol tega zaklada vašega, če bom v ječi umrl in se boste sami rešili, bo pa vse vaše.«

Toda Dantès se je zamislil. »Ali ni mar na vsem svetu nikogar, ki bi imel več pravice do zaklada, kakor midva?«

»Zastran tega bodite brez skrbi; Spadov rod je popolnoma izumrl. Vrhu tega me je poslednji grof Spada postavil za svojega dediča. S tem, da mi je zapisal znameniti brevir, mi je podaril tudi vse, kar je bilo v njem. O, ne bojte se! Če nama pride to premoženje kdaj v roke, ga bova lahko z mirno vestjo uživala.«

»In pravite, da ga je za...«

»Dva milijona rimskih tolarjev, to se pravi, za kakih štirinajst milijonov frankov.«

»Nemogoče!« vzklikne Dantès, ves preplašen nad tako velikanško številko.

»Zakaj nemogoče?« odvrne starec. »Spadi so bili ena izmed najstarejših in najmogočnejših rodbin petnajstega stoletja. Mimo tega ni bilo v onem času, ko ni

še nihče spekuliral in je bila obrt še malo razvita, nič redkega, da so si ljudje nakupičili toliko zlata in dragotin; še danes boste našli rimske patricijske rodbine, ki skoraj od lakote umirajo — v skrinjah imajo pa za milijone demantov in žlahtnih kamnov, ki se podedujejo od rodu do rodu in jih nihče ne sme prodali.«

Edmondu se je zdelo, da sanja; plaval je med dvomi in veseljem.

»O teh stvarih sem namenoma tako dolgo molčal,« povzame spet Faria. »Prvič sem vas hotel preizkusiti, razen tega pa prijetno presenetiti. Če bi bila zbe-

V 24 URAH

barva, plitsira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Perle, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

žala, preden me je napadlo, bi vas bil vzel s seboj na Monte-Cristo. Nu, Dantès, še zahvalite se mi ne?«

»Ta zaklad, ljubi prijatelj, je vaš,« odgovori Dantès, »samo vaš, in jaz nimam nikake pravice do njega; saj vam nisem v rodu!«

»Moj sin ste, Dantès!« vzklikne starec, »otrok mojega jetništva. Moj stan mi nalaga brezzakonstvo; Bog sam mi je poslal vas, v uteho možu, ki ni smel biti oče, in jetniku, ki je izgubil prostost.«

S temi besedami iztegne Faria svojo zdravo roko proti Dantèsu,

Danes na 25. dan aprila v letu 1498 me gova Svetost Aleksander VI. Ker slutim, da mu je k nalski klobuk premalo in da bi rad še za menoj podedo zato namenil isto usodo kakor kardinaloma Caprari sta umrla od zastrupljenja, imenujem svojega nečaka za dediča vsega svojega premoženja, ki sem terega pozna, ker je bil z menoj tam, namreč v Monte-Crista, kjer bo našel vse, kar sem im brnine, draguljev, demantov in drugih ta zaklad, ki znaša okoli dveh milijonov ri našel, če vzdigne dvajseto skalo, šteto od držita dva vhoda, zaklad je pa spravlje drugega vhoda; in ta zaklad zapišem njemu ko pravnemu dediču, v popolno last.
Na dan 25. aprila 1498

Ce

in mladi mož se mu ihteč vrže okoli vratu.

XVIII

Tretji napad

Zdaj, ko je utegnil zaklad pomeniti srečo človeku, ki ga je abbé ljubil ko lastnega sina, je imelo to bogastvo v Farijevih očeh še mnogo večjo vrednost. Vsak dan u je govoril o njem in mu razlagal, koliko dobrega lahko človek dandanašnji stori svojim bližnjim s štirinajstimi milijoni. Takrat se je Dantèsu vselej zmrčal obraz, zakaj spomnil se je, da je prisegel osvežo, in si dejal, koliko hudega lahko človek dandanašnji stori svojim sovražnikom s tolikšnim denarjem.

Abbé Monte-Cristo ni poznal, poznal ga je pa Dantès. Dostikrat se je vozil na otoka, ki je ležal petindvajset milj od Pianose med otokoma Korziko in Elbo; nekoč je celo tam pristal. Otok je bil pust in neobljuden; imel je malone obliko stožca ter je bil ognjeniškega izvora. Dantès je popisal Fariji njegovo lego, abbé mu je pa razkladal, kako bo najzanesljiveje prišel do zaklada.

Toda Dantès nikakor ni bil tako navdušen kakor stavec. Zdaj je sicer videl, da Fariani blazen, in način, kako je prišel do tega spoznanja, je njegovo občudovanje do tega nenavadnega moža le še pomnožil. Toda ni mu hotelo v glavo, da bi bil ta zaklad, če je vobče kdaj obstajal, še zmeraj tam, kamor naj bi ga bili spravili pred tolikimi stoletji.

V tistem času je zadela nesrečna jetnika nova nesreča. Galerijo ob morskem nabrežju so morali popraviti, ker je bila nevarnost, da se ne podre. Luknjo, ki jo je bil Dantès napol zasul, so pri tem zadelali s težkimi skalami. Da ni Dantès takrat napravil, kakor mu je abbé svetoval, bi bili prav gotovo odkrili njun jasek; najmanj, kar bi ju potem čakalo, bi bila ločitev.

»Vidite,« je žalostno rekel mladi mož abbéju, »Bog ne mara niti tega, da bi bilo to, kar ste vi imenovali požrtvovalnost, moja zasluga. Objubil sem vam, da vas ne bom nikoli zapustil, in zdaj niti ne morem sam od sebe izpolniti ali prekršiti to obljubo. Do tega zaklada jaz prav tako ne bom prišel kakor vi; usojeno nama je, da bova do smrti zaprta. Sicer pa, ljubi prijatelj, moj pravi zaklad je vaše prijateljstvo, teh pet ali šest ur, ki jih vsak dan prebivate skupaj. Zarki razuma, ki ste z njimi razsvetlili moje možnosti, ki ste ga presadili vame: to je moje bogastvo, s tem ste me napravili bogatega in srečnega. Verjemite mi in naj vam bo v tolažbo, da mi je to več vredno od zabojev zlata in demantov. Da bi mogel biti kar najdelj v vaši bližini, poslušati vaše pripovedovanje, izpopolnjevati svoj razum in krepiti svojo dušo ter se tako pripraviti za tisti trenutek, ko bi mi morda zasijala zarja svobode: to je moj največji zaklad, in vse tako ne obstoji samo v domišljiji, kakor nemara vaš; ta zaklad sem si pridobil od vas in vsi kralji sveta mi ga ne vzamejo.«

Prihodnji dnevi so bili za jetnika, če že ne srečni, vsaj kratko-

časni. Faria je moral predolgo molčati o zakladu, da ne bi zdaj pri vsaki priliki nanesel pogovora nanj. Kakor je sam napovedal, mu je vsa desna stran ostala hroma in je izgubil poslednjo nado na ozdravljenje; zato je pa neprestano sanjal o rešitvi svojega mladega tovariša in se veselil zanj. Iz strahu, da se ne bi oni dragoceni prijatelj izabil, je pregovoril Dantès, da se je Spadove oporoke naučil na pamet. Po cele ure je Faria učil mladega moža in mu dajal nasvete za življenje, trdno prepričan, da se mu bo prej ali slej posrečilo doseči prostost.

Neke noči se je Edmond nenadoma zbudil; zdelo se mu je, da ga nekdo kliče. Odprl je oči in skušal prodreti nočno temo. In tedaj se mu je spet zazdelo, da je zaslišal svoje ime, a s tako bolešnim in tožečim glasom, da ga je zbolelo v srce. Ves v strahu se je vzel na ležišču in prisluhnil. Glasovi so prihajali iz celice njegovega tovariša.

»O, Bog!« zaječi Dantès, »kaj naj to pomeni?«

Odmeknil je posteljo od zidu in se naglo splazil v rov; ko je došel do drugega konca, je videl, da je kamenita plošča že dvignjena. V svitu plapolajoče svečljike je zagledal starca vsega bledega stoječega zraven postelje. Njegov obraz je bil spačen od strašnega trpljenja.

»E, prijatelj,« se skuša Faria nasmehovati, »gotovo slušite, kaj se je zgodilo, zato mi pač ni treba govoriti...«

Edmond se izvije krik bolešni. Kakor iz uma plane k vratom, hoteč priklicati pomoč.

Toda Faria je imel še toliko moči, da ga je zgrabil za roko in potegnil nazaj.

»Tih!« zašepeta, »drugače ste izgubljeni! Zdaj smeva misliti le na vas, prijatelj. Če bi hotela vse napraviti, kar sem jaz storil in kar bi bilo tisti mah izgubljeno, ko bi pridicali pomoč, bi potrebovali več let. Sicer pa nikar ne obupajte; če umrem, moja celica ne bo dolgo prazna in moje mesto bo zavzel drugi trpin. Morava bo mlad, potrpežljiv in močan kakor vi in vam utegne biti pri begu v pomoč, med tem ko sem vam bil jaz samo v napoto. O, Bog se vas bo usmilil in vam bo dal več kakor vam bo vzel. Zato je čas, da umrem.«

Edmond ni mogel drugega kakor skleniti roke in zaihteti:

»O, prijatelj, molčitel!«

Potem ga je pa nenadoma prešinil nov up.

»O, saj sem vas že enkrat rešil,« je vzkliknil. »Zakaj vas ne bi tudi v drugo?«

Privzdignil je posteljo in vzel iz njene noge stekleničico z rdečo tekočino.

»Poglejte, saj je še ostalo čudodelne pijače! Brž, povejte mi, kaj naj storim?«

»Nič več ni upanja,« odvrne Faria in žalostno zmaje z glavo.

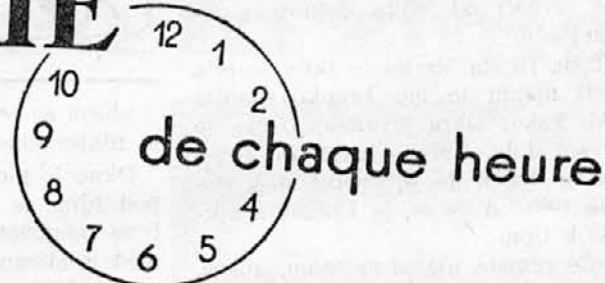
»Toda Bog hoče, da človek, ki ga je ustvaril in mu vsadil v srce ljubezen do življenja, vse stori, kar je v njegovih močeh, da si to gorja polno dar toli drago mu življenje ohrani.«

Sedaj kraljuje jesen!

Vsake jeseni drugače. Sedaj so moderne oblike nežnih barv... zamolkla polt... pravilno negovana z Elida Creme de chaque heure. Redno uporabljena obda obraz in roke z nežno tenčico in jih varuje ves dan.

ELIDA CREME

»O, da!« vzklikne Dantès, »in jaz vas bom rešil!«

»Prav, pa poskusite! Hlad me že obhaja in čutim, kako mi kri pritiska v glavo. Še malo, pa mi bodo začeli šklepetati zobje in mrzlca me bo stresala, da mi bo hotelo vreči kosti iz sklepov. Preden bo minilo četrt ure, me ne bo več.«

»O!« vzklikne bolešno Edmond.

»Napravite kakor prvič, samo ne čakajte tako dolgo. Moje telo je obrabljeno in smrt,« s temi besedami pokaže na ohromeli del života, »bo imela le pol dela. Vlijte mi namestu deset kapljic dvanajst, in če še to ne bi pomagalo, vse kar ostane. Zdaj me pa odnesite v posteljo... ne morem več stati.«

Edmond vzame starca v naročje in ga nežno položi na posteljo.

»Prijatelj dragi,« reče tedaj Faria, »edina uteha mojega življenja, ki mi je poslala nebo: v trenutku, ko se za zmeraj poslavljam od vas, vam želim vso srečo v življenju... vredni ste je. Sin moj, blagoslovim vas!«

Mladi mož se je spustil na kolena in naslonil glavo na starčevo posteljo.

»Poslušajte, kaj vam zdajle povem. Zaklad Spadov obstoji. Bog je odgrnil vso meglo izpred mojih oči: vidim ga v ozadju druge votline, moje oči prodirajo v globino zemlje in blešči se jim od tolikega bogastva... Če se vam beg posreči, tedaj se spomnite, da stari abbé ni bil blazen, kakor so vsi mislili. Odhite na otok

Monte-Cristo in uživajte srečo, saj ste dovolj trpeli.«

Starcu se je zlomil glas. Oči so se mu višnjevo podplule; bilo je, kakor bi mu vsa kri hotela udariti iz srca v glavo.

»Bog z vami,« zaječi komaj slišno in zgrabi mladega moža krečivo za roko. »Bog z vami!«

»O, ne še... ne šel!« zaihti Dantès. »O, Bog, pomagaj mi!...«

Abbé se s poslednjim naporom vzbne na omolec.

»Monte-Cristo,« zajeclja komaj slišno. »Ne pozabite... otok Monte-Cri...«

In potem omahne na posteljo kakor posekan.

Kriza je bila strašna. Dantès je s smrtno nestrpnostjo čakal, in ko se mu je zdelo, da je čas, je abbéju z nožem razklenil čeljusti, mu vlij v usta dvanajst kapljic in spet počakal; v stekleničici je ostalo dvakrat toliko zdravila. Čakal je deset minut, četrt ure, pol ure; stavec se ni zgenil. Ves trepečoč, z naježenimi lasmi in mrzlim znojem na čelu je mladi mož štel sekunde ob utripih svojega srca.

Tedaj si je Dantès dejal, da je prišel čas za poslednji poskus; nastavil je stekleničico na posilnele abbéjeve ustnice in mu vso tekočino izlil v usta. Učinek je bil nepričakovan: kakor bi ga bilo elektriziralo, je stavec silovito zadrževal po vsem životu, oči so se mu široko odprle in iz ust se mu je izvil hropeč krik. Potem se je pa telo polnoma spet umirilo; le oči so stale srepo odprte.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

40. nadaljevanje

Nekaj minut nato so se vrata spet odprla in na pragu sta stala brat in sestra. Pozdravila sta tujo gospo in fantka, ki je bil z njo, nato sta pa stopila k mizi, kjer je sedela Ljudmila.

»Tegale dečka je pripeljala njegova mati, da si ogleda naš dom. Hotela bi, da odnese od tod najlepše vtise. Zato vaju prosim, otroka moja, bodita teh par trenutkov, kar bo med nami, prijazna in ljubezniva z njim.«

»Seveda, mamica!«
Deček se ni genil. Zdelo se je, kakor bi bil prikovan na stol. Od tistega trenutka, ko je bila Boža prestopila prag, ni mogel odtrgati pogleda od nje. V njegovih očeh je gorelo neizrekljivo občudovanje — občudovanje, ki prevzame človeka, kadar za gleda nekaj novega in prelestnega.

Njegov drugače blede obraz je nenadoma zalila rdečica, in od tistega trenutka se njegov pogled ni mogel več otrgati od vitke deklice s sinjimi očmi.

Toda že sta Marko in Boža stopila proti njemu in mu krepko stisnala roko kakor stara tovariša. Dečka je stresel dolg, čudno sladek in skrivnosten drget, ko je začutil stisk Božine roke. A že se je Ljudmila obrnila k Iloni:

»Če nimate nič proti temu, gospa, bi mu moja otroka malo razkazala naš dom.«

»O, prav z veseljem sprejemem vaše povabilo!«

Madžarka je rahlo potisnila otroka naprej:

»Pojdi z njima, Francek, le pojdi!«
Toda otrok se ni upal prav:

»Pa ti, mama?«
»Jaz pridem kmalu za teboj, bodi brez skrbi!«

Velike Božine oči so za trenutek obvisle na njem. Njegov pogled se je srečal z njimi in tisti mah ga je minilo vse nezaupanje.

Mrs Harleyeva se je obrnila k svojim otrokoma:

»Peljita ga najprej po sadovnjaku.«
Francu je pa dejala: »Boste videli, mali moj prijatelj, kako veselo je tam... poigrali se boste malo z drugimi otroki.«

»Velja!« je vzkliknil Marko in tovariško prijel dečka za roko.

»Velja!« je prihrdila Boža in se ljubko nasmehnila.

In ko se je njen pogled vprašujoče uprl v fantkovega, je tudi Francek veselo prikimal:

»Velja!«
Ko so se vrata za njimi zaprla, je Ljudmila povzela:

»Prepričana sem, da si bosta Boža in Marko hitro pridobila njegovo zaupanje, in boste videli, da se bodo vrnili kot najboljši prijatelji.«

»O, tega kar verjeti ne morem, ko je pa moj otrok tako nezaupljiv nasproti tujim ljudem! Sel je samo zato, ker se ni upal odkloniti.«

»Boste videli, vam rečem.«

»Ne bi hotela, da bi se odločil samo zaradi mene, zoper svoje prepričanje. Zakaj bojim se, da se mu ne bi potem še poslabšalo in da ne bi ravnato zato šele prav zbolel.«

»Nikar tako ne govorite, gospa!«

»Ko se pa tako zanj bojim! Ne veste, gospa, kako visim na njem! Zakaj razen njega nimam nikogar več na svetu.«

»Vidite, gospa, pri meni je enako. Tudi jaz imam samo svojo Božo in svojega Marka, in umreti bi morala, če bi se jima kaj pripetilo.«

Zeni sta se spogledali. In v njunih očeh je zasijala ista boleš in isti spomin na prestano gorje. Potem je Ljudmila v kratkih besedah razložila obiskovalki, kako si je uredila dom in kakšen dnevni red je uvedla. Ilona se pa ni mogla premagati; stopila je k oknu in pogledala dol.

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje,
barvanje in svetlolikanje

»Kam so neki šli?« je vprašala, ko ni nikjer videla svojega otroka.

Okno je gledalo na južno stran, in pod njim se je širil prostran vrt z lepo negovanimi peščenimi potmi med gredicami, na katerih so bujno rasle alpske cvetlice in drugo rastlinje. Onkraj vrta se je videl kos sadovnjaka.

»Če so šli na drugo stran hiše,« je odgovorila Ljudmila, ki je bila takisto stopila k oknu, »potem jih od tod ne morete videti.«

Toda takoj nato je vzkliknila:

»Glejte, prav zdajle zavijajo v sadovnjak proti otrokom, ki se tam igrajo. Vse kaže, da se dobro razumejo... prav dobro celo.«

HUMOR

Škotska

Dva Škota se srečata.
»Zakaj tako žalostni?«
»Strašno me zobje bole.«
»Zakaj pa ne greste k zobozdravniku?«
»Ali ste zblazneli? Ko bo vendar moj sin čez tri leta doktor!«

Ameriška

Master Smith se je dal za 100.000 dolarjev zavarovati za življenje in se odpeljal na morje. Ladja se je potopila, rešilo se je le nekaj potnikov, med njimi tudi Mr. Smith. Ves vesel pošlje brzojavko svojemu bratu:
»Rešen — sporoči obzirno moji ženi!«

Demosten odpotoval

Neki pariški učenjak je po pomoti vrgel v poštni nabiralnik ovitek, v katerem je imel shranjene zapiske za svoje najnovejše delo; na ovitku je bilo napisano »Demosten«. Humorističen poštni uradnik je naslov dopolnil in napisal podenj »Atene«.

Čez 14 dni je prišlo pismo nazaj, m grška pošta je napisala na ovitek:
»Odpotoval, ne da bi bil pustil naslov.«

»Res... prav imate,« je začudeno zamrmrala Madžarka. »Res se razumejo.«

Francek, Marko in Boža so bili med tem izginili v senci dreves. Zdelo se je, kakor bi bili že stari znanci, ne pa da so se šele pred nekaj minutami prvič videli. Marko je bil dečka prijateljsko prijel pod roko in Francek se je očitno prav dobro počutil.

»O, Bog,« je zamrmrala Ilona, »ko bi ga res mogli pripraviti, da bi ostal...!«

Med tem so se naši trije mladi prijatelji res že popolnoma vživeli drug v drugega. Francka je že po prvih besedah minila plahost in resnost je izginila z njegovih lic. In za to ni bilo treba drugega kakor ljubkega Božinega pogleda in prijaznega vprašanja:

»Nu, gospod Franc, kaj rečete o našem otroškem domu?«

Tedaj je v njegova drugače tako blede lica šinila kri in skoraj brez premisleka je odgovoril:

»O, gospodična, čudovito lepo imate, čudovito lepo!...«

»Vidite, tako pravijo vsi, ki se pri nas zdravijo.«

Nasmehnila se je in dodala:

»Ne sicer prvi dan, ko pridejo k nam, zakaj takrat jim je srce še prepolno domotožja... zato pa ni drugi, tretji dan nikogar več, ki se ne bi bil popolnoma privadil.«

»O, zdaj razumem, gospodična...«

»In tudi dolgčas ni nikomur,« je pristavil Marko; »človek niti ne bi rekel, da so ti otroci bolehnii ali da jim kaj drugega manjka, tako veseli so in razigrani.«

»To sem že sam opazil, pa nisem mogel razumeti,« je sanjavo odgovoril deček.

»In prav imajo, da so veseli,« je povzela Boža, »zakaj k nam so zato prišli, da ozdravijo in da si naberejo moči.«

»Da bodo potem v radost in veselje svojim mamicam,« je dodal Marko.

»O, koliko mamic se je jokalo, ko so pripeljale svoje bolne otroke, čez

nekaj mesecev, ko so spet prišle ponje in so jih zagledale zdrave in vesele, so pa skoraj vriskale od sreče.«

»Da, kakor najina mamica, ko je videla, da sem spet zdrav.«

»Kaj ste bili tudi vi bolni, Marko?«

»Da, tudi jaz. Toda gorski zrak me je spet ozdravil.«

»In ste se morali ločiti od svoje matere?«

»O, ne, zakaj imela je takšno službo, da smo vsi lahko živeli v gorah. A če tega ne bi bilo, se ne bi niti trenutek pomišljala, če bi me hotela poslati v zdravilišče. Sel bi bil tudi popolnoma sam in bi si dejal: Četudi mi bo nekaj časa hudo, da moram zapustiti svojo mamico, bom pa pozneje tem bolj vesel, ko bom videl, kako bo ona srečna, ker bom spet zdrav, ko bom videl, da so solze izginile iz njenih oči.«

Te besede je izgovoril trdno in odločno. Francek ga je poslušal skoraj zaverovano in presunjeno hkratu. Njegov suhi obrazek je trznil in oči so mu vročično zagorele, kakor da z muko premagujejo solze. Ni se upal pogledati Bože, ki se je zdelo, da popolnoma odobrava bratove besede.

»Pravkar mislim,« je tedaj spregovorila deklica, »da je vaša mama rekla, da se ji zdite šibak in rahlega zdravja. Ali ne mislite, da bi ji napravili veselje, če bi za nekaj časa ostali pri nas in se tu okrepili?«

»O, da, gospodična, in še kakšno veselje! Saj zato sva prav za prav prišla, da si malo ogledava vaš dom.«

»Samo stavim, da se nočete ločiti od nje!«

Spet mu je rdečica zalila obraz:

»Ne, tega nisem rekel.«
»Potem si pa mislite.«

Pogledala ga je in se mu nasmehnila. V zadregi je odvrnil oči.

»Ali se nas bojite, ali vas je strah, da se vam tu ne bi dobro godilo?«

»O, gospodična!«
»Kar priznajte... Torej ne bi hoteli postati najin tovariš, najin prijatelj?«

»Ni lepo, da se norčujete z menoj.«
Njegov glas je izdajal boleš.

»Seveda, gospod sodnik! Na kraju, kjer se je gospod kopal, je bilo kopanje prepovedano.«

Otroške o tetkah

»Daj, Karlček, daj tetki poljubček!«
»O, mamica, saj nisem ničesar napravil!«

»Tetka, zakaj bodo našega kužka ustrelili?«

»Ker je star in ni za nobeno rabo ter ves dan samo postopa in cvili.«

»Tetka, kdaj bodo pa tebe ustrelili?«

Bogata teta je prišla na obisk. Vsi se trudijo okoli nje, da jo ohranijo pri dobri volji. Tedaj pa reče Pavelček:

»Teta, prosim, daj, zatisni malo oči!«

»Zakaj pa, srček?«

»Papa zmerom pravi: Kadar bo teta zatisnila oči, bomo bogati!«

Zato!

»Papa,« priteče domov Pepček, »sosedov Jurček je rekel, da izgledam prav tako kakor ti!«

»Nu, in kaj si mu na to odgovoril?«

»Nič — ko je pa toliko večji od mene!«

Tudi vzrok

»Obtoženec, ukradli ste tožitelju, ko se je kopal, hlače. Ali imate kakšno opravičilo za svoje dejanje?«

S FILMSKO KAMERO PO JUGOSLAVIJI

Vodja Ufine filmske odprave po naši državi, dr. Ulrich K. T. Schulz poroča o svojih vtisih in uspehih.

Solnce je za filmske ljudi pol življenja. Zategadelj je prav naravno, da smo si po lanskoletni petmesečni filmski odpravi v severnih deželah, kjer nas je sveti Peter vse preveč namakal, zaželeli spet solnčnega juga. Izbrali smo si najmlajšo, šele pred nekaj leti za nas popotnike razodeto južno zemljo, Jugoslavijo, ker je za film tako rekoč docela neodkrita.

Z našim delom smo pričeli maja meseca na dalmatinski obali. Čeprav smo prve tedne izgubili zaradi »juga« mnogo dni, ker je deževalo, kar sicer ni običajno ob tem času, je bilo to za nas vendar dobro. Moja dva operaterja Stanke in Mahla sta lahko posnela vse slike ozaljšane z oblaki, dočim je sicer nebo v Dalmaciji skoraj zmeraj brez oblakov. Slikovito otočje, zgodovinske spomenike iz vseh kulturnih dob Evrope, pisanost in raznolikost narodnih noš, šeg in običajev, narodno gospodarsko važno panogo — ribarstvo, vse to smo uklenili v sliki in zvoku na dalmatinski obali v naše kamere. Uspeh tega bo pokazala cela vrsta zanimivih in pestrih kulturnih zvočnih filmov. Posebnost in novost so pristni podmorski posnetki živalstva v jadranskem morju, ki jih je posnel operater Kurt Stanke s posebno, po njegovih načrtih izdelano kamero za filmanje prav na dnu morja.

V potapljaški obleki je bil vsak dan po nekaj ur pod vodo,

da je lahko s svojo za vodo nepropustno kamero slikal prizore iz življenja pomorskega živalstva.

Pravcato čudo so Mahlovi in Suchnerjevi posnetki v poslednjem velikem ptičjem raju Jugoslavije, v starih vodah ob Savi. Zaradi odlične tehniške opreme Ufine odprave je bilo moči filmati prizore iz ptičjega življenja kakor od blizu, česar še doslej nismo videli v nobenem živalskem filmu. Naš »zvezdnik« je bil stasit žličar, čigar ljubezensko tajnost, gnezdenje, valjenje in požrivalno skrb in nego mladičev smo ujeli v našo kamero. Najzanimivejši bodo menda posnetki mladičev, ki smo jih slikali na vse načine in ujeli v zvočno kamero njihovo prvo čivkanje.

Od tod smo se napotili v Južno Srbijo. Potovanje po teh predelih Jugoslavije je bilo nad vse zanimivo, kajti toplo podnebje prav na jugu je tako ugodno, da uspevajo riž, odlični tobak, mak itd. Uspelo nam je torej, da smo hkratu z zanimivimi južnjaškimi tipi posneli še obdelovanje riževih polj, tobačne nasade in pridobivanje opija iz maka. Filmsko so pa še izrazitejši posnetki muslimanskega prebivalstva, zlasti

njihovih starih in prastarih navad in noš,

ki so ostale od pamtiveka nespremenjene v teh krajih. Naš zvočni mojster Heinz Braun je kar žarel od navdušenja. Najbolj zanimivi bodo vsekako v zvoku in sliki posnetki pobožnosti muslimanskih dervišev, ki postanejo po dvehurnih molitvah med oglušujočim vpitjem za vsako bolečino neobčutni.

Prekrasni so predeli Bosne in Hercegovine z njunima glavnima mestoma Sarajevom in Mostarjem, ki sta tipično orientalski, rekel bi, bolj turški kakor današnja Turčija sama, ker nam vse bolj kakor pravi vzhod pokažeta šege, navade in posebnosti muslimanskega življa. Živahno vrvenje na trgih in trgovskih ulicah, zlasti pa

ono pravo življenje strogo vernih muslimank v njihovih sobanah,

ki ga doslej še nikoli nismo videli v filmu, moški v kavarnah in v prostorih, ki so dostopni le hišnemu gospodarju, muslimanska družinska slavnost, združena s prastarimi plesi, janjci, pečeni na ražnju, in slično smo v sliki in zvoku navili na naš filmski trak. Tak plen smo odnesli s seboj iz menda najzanimivejše jugoslovanske pokrajine.

H koncu sta se operaterja Mahla in Suchner vgnedila s svojima telekamerama v jugoslovanskih gorah, da posnameta divje kozle in kozo-

roge. Po napornem plezanju po skalah, ki je trajalo več tednov, jima je uspelo posneli prizore iz življenja teh gorskih živali tako dovršeno, da se ne bo zlepa komu posrečilo, da bi jih prekosil. Videli bomo redke mojstrske skoke in plezalne umetnije gamzov, ki so pravi živalski akrobati v tej stroki. Zahvalitj se imamo teleobjektivom, da bomo videli tudi najnežnejše prizore iz družinskega življenja teh živali, zlasti samice in mladičev. Zanimivi bodo posnetki divjih koz in kozorogov zlasti za lovce.

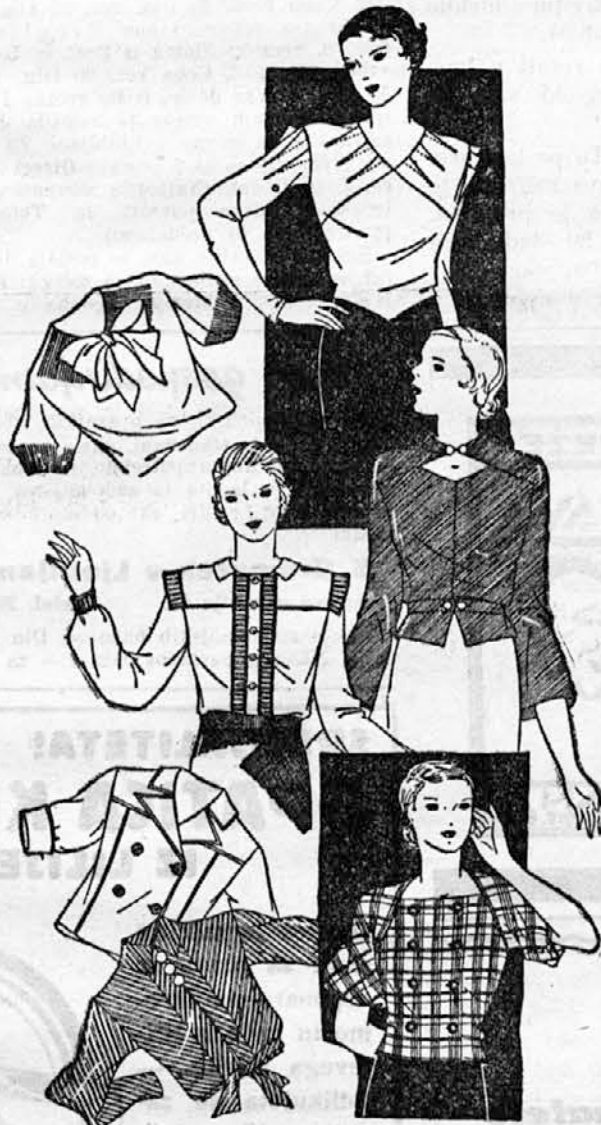
Najnapetejši dogodek za nas vse, ki smo sodelovali pri odpravi, so pa bili h koncu posnetki osmega in zadnjega kulturnega filma »Jugoslovanski hudourniki«. Po uvodnih slikah prekrasnih Plitviških jezer in njihovih slapov ter slapov Krke pri Šibeniku bo gledalec doživljal vožnjo v kajaku po ozkih in tesnih globelih deroče Drine. Slike so posnete s sodelovanjem znanega vo-

MOBILIJAR
brezplačna posvetovalnica za mobilijar
Najmodernejše notranje opreme — nadržte za to nudi
ING. ARH. C. TAVČAR
Ljubljana, Šelenburgova 6/II
Ogled izdelkov: Št. Vid-Višmarje 73 (bufet Zaletelj)

zača v kajaku Walterja Freutza. Prav posebna zanimivost so naravni posnetki in posnetki s časovno lečo (Zeitlupe) drveče vožnje v brzicah deroče Drine, ki so fotografirani s splava, ki je spremljal kajak.

Moderna kosmetika, ondulacija, barvanje las in manikira služijo vsaki dami v lepoto. Cenjene dame bodo gotovo s posebnim zadovoljstvom vzlele na znanje, da je naš priljubljeni frizerski salon »Ela« v Ljubljani, Gajeva ul. 6, otvoril še popolnoma separiran oddelek za masažo telesa in obraza, ki jo izvršuje diplomirana maserka. Glej inserat na strani 8.

Bluza za jesen in zimo

Največja izbira

KOŽUHOVINE

po zmernih cenah pri

L. ROT

krznarstvo

LJUBLJANA, Mestni trg 5

Kroj in oblika sta prav poljubna; nista vezana na nikakšen slog. Za sleherni okus, za sleherni priliko, za vsako debeluško, za previtko dekle, za vse je moda poskrbela. Saj tako je prav; kajti tendenca bluže je štedljivost — k eni in isti obleki lahko obleče dama različne bluže in napravlja na svojo okolico vselej drugačen vtis. V pomirjenje vsem pa naj povemo, da je bluza »družabna«. Letošnjo jesen in pozimi bodo nosile dame k temnemu krilu belo svilnato blužo iz svetlikajoče se svile ali iz tafta. Vendar je za svečane prilike

prav tako umestna kakšna drugačna barva ali pa tudi drugačna tkanina. Baršunasto krilo in svilnata bluza, baršunasta bluza in volneno krilo, tudi to se dobro poda.

Na naših slikah je precej izbire. Obe majhni bluzici s kratkimi rokavi sta »družabni«. Levi lik je izdelan iz »otomana«, posebnega novega svilnatega tkiva. Rokavi so urezani po vzorcu raglana, vstavek spredaj je zelo okusen. Na desnem liku so kot modni okras vrvčasti prešivi.

V tej veliki skupini je poleg družabnih in sportnih bluz tudi nekaj

takih za vsak dan. Rokavi so vstavljeni na prav posebne načine. Najvišji lik s škričljastimi všitki na dolgih rokavih je prav eleganten. — Prav okusna je srednja desna bluza. Ovratnik je zapet na gumbe, pod njim je pa oglat izrez. Spodnja desna bluza je iz škotskega tafta, ki bo zlasti pozimi zelo v modi. Leva slika nam pokaže športno blužo, ki je zaradi prečno položenega blaga prav živahna. Tudi bluza nad to sliko, ki je delana po načinu telovnika, je primerana za sport. Sešita je iz sukna v živih barvah.

Meščanska kuhinja *Piše Nuša*

BOLJŠE KOSILO

Goveja juha. Govedina z ohrovtom. Solata. Pečen kapun. Špinačni puding. Orehovi rogljički. Sadje.

Goveja juha

1 kg govedine kuhamo v 4 litrih slane vode. Dodamo vso zelenjavo in kuhamo 2 uri. Nato juho odcedimo in zakuhamo vanjo zdrobove emoke.

Dušen ohrovi

Tri lepe glavice ohrovtu razrežemo na več kosov, očistimo in operemo v več vodah. Ohrovt kuhamo 3/4 ure v slani vodi. Nato ga odcedimo, zmeljemo na stroju ali sesekljam. Na kozico denemo 2 žlici masti, sesekljam čebulo in naredimo svetlo prežganje. To dodamo k ohrovtu, prilijemo pol male zajemalke juhe, pridamo še dva zdrobljena česna in ščepec popra. Dobro premešamo in pustimo 20 minut počasi dušiti. Servi-

Adria prašek je boljši

ramo gorko, garniramo z govedino, kislimi jurčki in praženim krompirjem. Solata.

Pečen kapun

Lepe kapune dobimo pri Slamiču. Kapuna osnažimo in operemo v več vodah, dobro osolimo od znotraj in zunaj, denemo na porcelanasto skledo in ga pustimo 2 do 3 dni na mrzlem. Na pekač denemo 15 dkg sirovega masla in na njem pečemo kapuna v pečici ter ga polivamo z mastjo ali maslom. Podenj prilijemo tudi malo vode. Čez eno uro ga obrnemo. Kapun potrebuje mnogo masti, potem je zelo okusen. Ko je mehak, ga zrežemo na lepe kose, zložimo v podolgasto skledo, oblijemo z omako in serviramo gorkega. Garniramo s špinačnim pudingom.

Špinačni puding

Poldrugi kilogram lepe špinače operemo v več vodah in jo kuhamo v vreli vodi 5 minut. Ko je kuhana, jo zmeljemo ali sesekljam. Dodamo dve v mleku namočeni žemlji, sol, poper, tri cela jajca, 2 dkg drobtin in 5 dkg sirovega masla. Vse dobro premešamo. Pudingov model pomažemo s svežim maslom in zmes stresemo v model ter kuhamo 3/4 ure v pari. Potem zvrnemo puding na skledo in z njim garniramo kapuna. — Cvetača na solati.

Orehovi rogljički

40 dkg bele moke, 18 dkg svežega masla, 10 dkg sladkorne sipe, ščepec soli, limonove lupine, 2 dkg vzhajnega kvasa, nekoliko mlačnega mleka in 2 jajci dobro zgnemo in pustimo poldrugo uro vzhajati. Potem testo razvaljamo in zrežemo na štirikotnike ter nadevamo z orehovim nadevom. Zvijemo, oblikujemo rogljičke, pomažemo z raztepenim jajcem in jih pečemo pol ure v srednje vroči pečici. Pečene potresemo z vanilijevim sladkorjem.

Orehov nadev: 20 dkg zmletih orehov, nekoliko mleka in sladkorja zavremo ter s tem napolnimo rogljičke.

če še ne veš

Svilnatih senčnikov ne smemo krtačiti, ker se svila trga. Najbolje je, če jih sprasimo z jazbečjim čopičem ali pa z mahalcem iz kurjega perja.

Gumijaste čevlje (galoše), ki so postali čez poletje okorni in trdi, omehčamo, če jih položimo v salmijakovo vodo. Časih je dovolj, če jih samo natremo s salmijakovo vodo. Kadar se posuše, jih držimo nekaj minut nad soparo, nakar jih z mehko krpo naloščimo (poliramo).

Sirovo maslo se da rezati v lepe gladke kose z nožem, ki smo ga omočili v vroči vodi.

Mleko iz mandljev. Tu pa tam srečamo na cenikih v kavarnah ime te pijače. Način priprave je preprost. Prav fino sesekljam 20 sladkih in 5 grenkih mandljev. Polijemo jih s hladno vodo ter jih umešamo v

kašo. Čez četrt ure stisnemo kašo skozi platneno ruto, prilijemo svežega mleka in dodamo malce sladkorja.

Jabolčni močnik (čežana) je mnogo okusnejši in rahlejši, če ga ne premečkamo skozi sito, temveč ga stepamo kakor beljak v sneg. Sladkorja ne smemo dodati takoj v začetku kuhanja, nego šele proti koncu. Jabolka so mnogo prej skuhana, če ni sladkorja vmes.

Palestina gori!

Nadaljevanje s 1. strani

Anglija je v hudih škripcih. Po eni strani je dala židovskim priseljencem neka zagotovila, ki jih zdaj ne more utajiti. Po drugi strani se pa ne sme zameriti Arabcem, zakaj angleški petrolej teče skozi Arabijo in ta dežela je zanje silnega pomena kot zveza med njenimi azijskimi kolonijami in Sredozemskim morjem. Vsekako smemo biti radovedni, kako se bo Anglija rešila iz te zagate.

Novе knjige

V objavo smo prejeli te-le knjige: Elster, Sodnikova hiša ob fjordu. Prevedla Ivanka Klemenčič, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Strani 242. Cena broš. 45 Din, vez. 55 Din.

Izbranih spisov Ivana Preglja je izšel 8. zvezek: Simon iz Praš in Usahli vrele. Str. 218. Cena vez. 60 Din, broš. 45 Din. — Vse doslej izišle zvezke Pregljevih izbranih spisov je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Za tisk sta pripravljena še 2 zvezka: Otroci solca, I. in II. del. (Najboljša slovenska salonsko-družinska povest), in Tolminci (popravljen in predelano).

Založba »Evalit« nam je poslala doslej izdane zvezke svoje knjižne zbirke: Knut Hamsun, Viktorija, zgodba o lju-

Pozor gospodinjam!

Pri vsaki priliki, ob praznikih, obisku itd. je čiščenje stanovanj, oken, parketov in preprog nujno potrebno in služi to gospodinjji v lepoto in zadovoljstvo. Čas in delo si prihranite, ako odlate čiščenje tvrdki

S. Grmovšek v Ljubljani

Galusovo nabrežje 41. Telef. 26-30.

Čiščenje stanovanjskih oken od Din 4— dalje, čiščenje parketov Din 4— za m².

bezni. Poslovenil Ludvik Mrzel; Leonhard Frank, Karel in Ana, prevedel Miloš Klopčič; Emil Ludwig, Sinovom v svarilo, I. in II. del; Joseph Conrad, Tajfun, prevedel Griša Koritnik; Claude Farrère, Opj, prevedel Pavel Karlin. Posamezne knjige vsebujejo približno po 100 strani in se dobe tudi vsaka posebej mehko vezane po 30 Din.

Učiteljska tiskarna je izdala zbirko mladinskih odrskih iger režiserja ljubljanske drame Milana Skrbjinska, Božji volk in drugi. Str. 136. Cena broš 18 dinarjev. — Zbirka vsebuje šest otroških igr, zraven pa uvodno besedo voditeljem mladinskih odrov in nekaj misli za pouk dece o gledaliških vprašanjih. Naši vzgojitelji bodo zbirke veselili, ker so igre v njej lahko vprizorljive in imajo dosti vzgojnih vrednot. Zato jo priporočamo vsem, ki se pečajo z vzgojo otrok.

Pisalni stroj naj piše sam!

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojepiščeva.

Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z.

trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13. — Tel. 29-70.

Zlato naše brane

Jajnine

Tovarna Pekatele

Genjenim damam

vljudno naznanjamo, da smo otvorili poleg frizerskega salona še poseben, popolnoma separiran oddelek za masažo telesa in obraza. Masažo izvršuje diplomirana maserka. Za obilen obisk se priporoča

Ljubljana, Gajeva ul. 6. — Telef. 37-21

Salon »Ela«

SPECIJALITETA! NEDOSEGLJIVO! OPATICA KREMA IN MILO IZ LILJEVEGA MLEKA

Opatica je zaščitni znak za pravo in neponarejeno kremo in milo iz liljevega mleka. — Odlikujeta se zaradi svojih nežnih in blagih sestavin ter sta za nego in olepšavo zelo prikladni. Uporaba se priporoča osebam, ki imajo zelo občutljivo kožo. —

Obraz, negovan s to kremo ali z milom, postane v najkrajšem času bel, čist in gladek ko baršun. Vse nečistoče in gube izginejo za vedno.

1 lonček kreme Din 15.—

Kos mila Din 10.—

Zahtevajte povsod all pa pišite na naslov:

NOBILIOR PARFUMERIJA • ZAGREB • ILICA 34